

**GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA**

**HOTĂRÂRE nr. \_\_\_\_**

**din \_\_\_\_\_ 2022**

**Chișinău**

**pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile și documentele  
aferele Registrului de stat al animalelor**

În temeiul art.5 alin.(2) din Legea nr.231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 394-404, art. 806), art.19 din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr.13-20, art.10) și art.16 alin.(3) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.70-73, art.314) cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:
  - 1) Regulamentul privind procedurile și documentele aferente Registrului de stat al animalelor, conform anexei nr.1;
  - 2) modificări în unele hotărâri de Guvern conform anexei nr.2.
2. Se abrogă unele hotărâri de Guvern, conform anexei nr.3.
3. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va transmite în posesia Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor”, conform prevederilor Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.901/2015 .
4. Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” va transmite în posesia Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor bunurile aferente Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor”, conform prevederilor Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.901/2015.
5. Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor va aloca Instituției Publice Centrul Republican de Diagnostică Veterinară mijlocele financiare necesare pentru funcționarea sistemului național de identificare, înregistrare și trasabilitate a animalelor.
6. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.
7. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PRIM-MINISTRU**

**Natalia GAVRILIȚA**

Proiect

**Contrasemnează:  
Viceprim-ministru  
pentru Digitalizare**

**Iurie ȚURCANU**

**Ministrul Agriculturii  
și Industrii Alimentare**

**Vladimir BOLEA**

**Ministrul Finanțelor**

**Dumitru BUDIANACHI**

**Director general al  
Agenției Naționale pentru  
Siguranța Alimentelor**

**Radu MUSTEAȚA**

Anexa nr.1  
la Hotărârea Guvernului  
nr. \_\_\_\_ /2022

**Regulamentul privind procedurile și documentele aferente  
Registrului de stat al animalelor**

**Capitolul I**

**Dispoziții generale**

**Secțiunea 1**

**Noțiuni și prevederi generale**

**1.** În sensul prezentului Regulament se utilizează noțiunile definite în Legea nr.231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor, precum și noțiunile care semnifică următoarele:

**cerere de identificare** – cerere depusă de către deținătorul de animale la subdiviziunile teritoriale pentru siguranța alimentelor (în continuare – STSA), ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (în continuare – Agenție) pentru identificarea și înregistrarea animalelor sau a exploatațiilor în Sistemul informațional automatizat „Registrul de Stat al Animalelor” (în continuare - SIA „RSA”);

**cerere de mișcare** – cerere depusă de către deținătorul de animale STSA pentru înregistrarea în SIA „RSA” a mișcării animalului;

Proiect

**cerere de declarare eveniment** – cerere depusă de către deținătorul de animale la STSA pentru înregistrarea în SIA „RSA” a unor evenimente cum sunt: sacrificarea tradițională, sacrificare industrială, moartea, dispariția de animale, pierdere a crotaliei, pașaportului și regăsire a animalului, modificarea proprietarului;

**abator**– unitate pentru sacrificarea animalelor autorizată conform prevederilor art.18 din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară;

**sacrificarea industrială** - sacrificarea animalelor într-un abator, produsele de origine animală rezultate sunt destinate plasării pe piață;

**sacrificarea tradițională** - sacrificarea animalelor într-o exploatație nonprofesională, în care produsele de origine animală obținute sunt destinate consumului familial și/sau comercializării cu respectarea cerințelor prevăzute la art.18 alin.(13) din Legea nr.221/2007 cu privire la activitatea sanitară veterinară;

**mijloc de identificare** –crotalii, transpondere utilizate la identificarea animalului, specificațiile tehnice ale cărora sunt aprobate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, gestionate și eliberate exclusiv de Operator Național al SIA „RSA”;

**operator național al SIA RSA** – Instituția Publică „Centrul Republican de Diagnostică Veterinară”, caruia i se delegă de către Agenție activitățile legate de înregistrarea datelor, proiectarea, construirea, implementarea, operarea și întreținerea SIA RSA, desemnat ca gestionar și furnizor național al mijloacelor de identificare;

**operatori teritoriali** – medicii/felcerii veterinari din cadrul STSA desemnați prin Ordinul directorului general al Agenției, a exploatațiilor de animale și abatoare, prin care Operatorul Național își desfășoară activitățile de înregistrare a datelor cu privire la înregistrarea animalelor și exploatațiilor, inclusiv a evenimentelor cu acestea;

**vehicule** – toate mijloacele de transport: rutier, feroviar, naval și aerian, autorizate sanitar veterinar pentru transportul de animale;

**formular de identificare** - document oficial eliberat de Operatorul Național drept confirmare a înregistrării oficiale a animalelor și exploatațiilor identificate în SIA „RSA”;

**formular de mișcare**– certificat sanitar veterinar eliberat de operatorii teritoriali, care permite mișcarea și însoțește toate animalele în timpul mișcării acestora pe teritoriul Republicii Moldova spre destinație (târguri, expoziții, tabere de vară, abatoare, ferme de carantină sau alte exploatații.), generat de operatorul național drept confirmare a înregistrării oficiale în SIA „RSA”, a evenimentului de mișcare a animalului;

**formular de declarare eveniment** – document oficial eliberat de Operatorul Național drept confirmare a înregistrării oficiale în SIA „RSA” a unor evenimente (sacrificarea tradițională, moartea, dispariția de animale, pierdere a crotaliei, pașaportului, regăsire a animalului);

**mamă** - o femelă părinte al unui animal, chiar dacă respectivul animal a fost sau nu produsul unui ovul ori embrion inseminat, dar care exclude o femelă de la care a fost luat ovulul sau embrionul.

Proiect

2. Prezentul Regulament stabilește activitățile, competențele, sarcinile, responsabilitățile, regulile aferente ale SIA „RSA” cu privire la identificarea și înregistrarea exploatațiilor, animalelor, precum și la înregistrarea mișcărilor și evenimentelor acestora, în vederea stabilirii principiului trasabilității animalelor vii.

3. Animalele identificate prin alte mijloace de identificare, incompatibile cu SIA „RSA”, negestionate de către Operatorul Național, se consideră neidentificate.

4. Agenția elaborează și aprobă prin Ordinul directorului general modelul cererilor și formularelor aferente procedurilor de identificare, înregistrare și trasabilitatea a animalelor, precum și specificațiile tehnice a mijloacelor de identificare similar cerințelor Uniunii Europene.

5. Operatorul Național:

1) supraveghează înregistrarea datelor în SIA „RSA” de operatorii teritorial;

2) furnizează mijloacele de identificare și gestionează în baza de date mijloacele de identificare la eliberarea acestora;

3) suspendează, închide, atribuie sau modifică starea exploatației în SIA „RSA” conform prevederilor prezentului Regulament și, după caz, la solicitarea Agenției sau a STSA;

6. Informațiile despre numărul de animale înregistrate, mișcările, evenimentele cu exploatațiile și animalele se consideră oficiale doar dacă sunt eliberate de Operatorul Național.

7. Toate persoanele fizice sau juridice, implicate în activitățile SIA „RSA”; trebuie să asigure confidențialitatea, veridicitatea și securitatea tuturor datelor colectate.

## **Secțiunea 2**

### **Identificarea animalelor**

8. Toate animalele din Republica Moldova prevăzute în art.1 alin.(2) din Legea nr.231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.126-130, art.623), urmează a fi identificate individual, utilizându-se câte o crotalie pentru animalele din speciile ovine, caprine și suine, două crotalii (cu același cod de identificare) – pentru animalele din speciile bovină, respectiv un transponder (microcip) – pentru animalele din specia cabaline, asini și a descendenților obținuți prin încrucișarea acestora.

9. Animalele sunt identificate și înregistrate în termen de 20 de zile de la naștere, iar în cazul porcinelor, mieilor și iezilor – de 60 de zile de la naștere.

10. Animalele importate vor fi înregistrate potrivit prezentului Regulament cu excepția animalelor provenite din țările ce se conformează cerințelor internaționale în domeniul identificării și înregistrării animalelor, în termen de 15 zile lucrătoare de la data prezentării cererilor de identificare de către deținător, păstrându-se datele despre înregistrarea anterioară.

11. Animalele nu trebuie să părăsească exploatația înainte de a fi identificate.

**12.** Animalele nu trebuie să intre într-o exploatație care nu este înregistrată în SIA „RSA” sau într-o exploatație nonprofesională dacă numărul de animale depășește cumulativ limita de animale prevăzută de art.18 alin.(14) din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară.

**13.** În scopul realizării identificării animalelor:

- 1) fiecare exploatație destinată întreținerii sau manipulării animalelor se înregistrează în SIA „RSA” înainte ca animalele să fie aduse în această exploatație;
- 2) fiecare animal trebuie identificat individual și înregistrat în SIA „RSA”;
- 3) animalelor din specia bovină li se eliberează pașaportul individual pentru bovine;
- 4) fiecare mișcare a animalelor se desfășoară numai cu documentele de însoțire corespunzătoare și se înregistrează în SIA „RSA”.

**14.** Înregistrarea animalelor se efectuează în SIA „RSA”, cu arhivarea cererilor respective, în ordine cronologică, îndosariate în mod corespunzător și păstrate pentru o perioadă de 3 ani.

### **Secțiunea 3**

#### **Înregistrarea exploatațiilor**

**15.** Fiecare exploatație din Republica Moldova se înregistrează obligatoriu în SIA „RSA”, la solicitarea deținătorului, prin depunerea cererii de identificare, la STSA, înainte de a se introduce animalele pe această exploatație, prin atribuirea unui cod alfanumeric unic și permanent, generat prin SIA „RSA”.

**16.** În cazul în care la înregistrarea exploatației se depistează sau suspectează solicitarea înregistrării unei exploatații suspendate din careva motive sau datele din cerere corespund unei exploatații înregistrate sau indică la amplasamentul unei exploatații înregistrate, va refuza înregistrarea până la finalizarea investigării cazului.

**17.** Toate exploatațiile supuse autorizării sanitare veterinare conform prevederilor art. 18 din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară, sunt înregistrate de către STSA în SIA „RSA” în momentul obținerii autorizării sanitare veterinare.

### **Secțiunea 4**

#### **Închiderea exploatațiilor**

**18.** Fiecare exploatație urmează a fi închisă de către Operatorul Național, la solicitarea deținătorului prin depunerea cererii de declarare eveniment la STSA, după scoaterea animalelor din exploatație, iar în cazul unor interdicții sau restricții veterinare – la întocmirea cererii de declarare eveniment de către STSA.

**19.** Redeschiderea unei exploatații suspendate se efectuează de către Operatorul Național, la solicitarea deținătorului sau de către STSA, prin depunerea cererii de identificare la aceasta, după înlăturarea cauzelor care au stat la baza suspendării.

**20.** Închiderea unei exploatații se efectuează potrivit prevederilor Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

**21.** SIA „RSA” stochează informațiile privind oricare exploatație pe o durată de 3 ani consecutivi din momentul în care nu mai există nici un animal în exploatație.

## **Capitolul II**

### **OBLIGAȚIILE PROPRIETARILOR DE EXPLOATAȚII ȘI ALE DEȚINĂTORILOR DE ANIMALE**

#### **Secțiunea 1**

##### **Obligații privind regimul exploatațiilor**

**22.** Fiecare proprietar de exploatație trebuie să colaboreze cu STSA în vederea înregistrării exploatației și desfășurării altor activități menționate în prezentul Regulament, după cum urmează:

1) permite medicului veterinar oficial sau medicului/felcerului veterinar din cadrul circumscripțiilor sanitare veterinare să exercite controale și inspecții la toate exploatațiile și referitor la toate animalele;

2) oferă, la depunerea cererii de identificare date corecte referitoare la nume, prenume, IDNP/IDNO, adresă, adresa locațiilor, date despre proprietarii animalelor, dacă acestea aparțin altor persoane;

3) notifică în perioada stabilită, orice modificare operată în datele deja colectate cu privire la animale și exploatație;

**23.** Proprietarul/deținătorul exploatației păstrează documentele ce îi sunt remise în ordine cronologică pe o perioadă de trei ani.

#### **Secțiunea 2**

##### **Obligații privind identificarea animalelor**

**24.** Identificarea animalelor se efectuează de către medicul veterinar în baza datelor furnizate de deținătorul de animale, care are obligația să solicite identificarea animalelor și să prezinte, în termen, informația respectivă – operatorilor teritoriali pentru înregistrarea acesteia în SIA „RSA”.

**25.** Identificarea animalelor constă din următoarele proceduri obligatorii:

1) întocmirea cererii de identificare;

2) aplicarea animalelor mijloacele de identificare;

3) procesarea datelor în SIA RSA;

4) furnizarea solicitantului formular de identificare și a pașaportului individual pentru bovine în cazul acestora.

**26.** Manopera de identificare constă:

1) în atribuirea numărului de identificare animalului prin aplicarea crotaliilor, a altor mijloace de identificare, inclusiv electronice, care asigură identificarea animalelor fără a prejudicia sănătatea și bunăstarea lor, cu respectarea cerințelor trasabilității;

2) se efectuează din contul propriu al deținătorului de animale în cazul exploatațiilor autorizate sanitar veterinar;

3) identificarea animalelor din exploatațiile nonprofesionale se efectuează gratis de către stat, prin intermediul Agenției.

**27.** Animalele se consideră identificate doar în cazul în care sunt identificate cu mijloace de identificare gestionate de Operatorul Național și sunt înregistrate în SIA „RSA” potrivit procedurilor prevăzute în prezentul Regulament.

**28.** Deținătorul de animale:

1) în cazul exploatațiilor autorizate sanitar veterinar:

a) trebuie să furnizeze informațiile necesare pentru identificarea animalelor de către medicul veterinar contractat conform art.18 alin.(2) lit.c) din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară;

b) asigură facilitățile tehnice și informațiile necesare medicului veterinar pentru identificarea și înregistrarea animalelor, precum și a evenimentelor cu acestea;

c) procură mijloace de identificare de la Operatorul Național și asigură gestionarea corespunzătoare a acestora.

2) în cazul exploatațiilor nonprofesionale:

a) solicită medicului/felcerului veterinar din cadrul circumscripțiilor sanitar veterinar identificarea animalelor;

b) furnizează informațiile necesare medicului/felcerului veterinar din cadrul circumscripțiilor sanitar veterinar pentru identificarea și înregistrarea animalelor, precum și a evenimentelor cu acestea.

3) Medicii veterinari din cadrul exploatațiilor autorizate sanitar veterinar și medicii/felcerii veterinari din cadrul circumscripțiilor sanitar veterinar identifică animalele prin aplicarea mijloacelor de identificare, după cum urmează:

a) la bovine – două crotalii auriculare identice aplicate la fiecare ureche, la mijlocul acesteia între venele auriculare fără a prejudicia bunăstarea lor;

b) la ovine, caprine, porcine – a unei crotalii auriculare potrivit speciei, la mijlocul urechii între venele auriculare fără a prejudicia bunăstarea lor;

c) la cabaline, asini și la descendenții obținuți prin încrucișarea acestora – a unui transponder, care se inoculează subcutanat în regiunea omoplatului drept, între omoplat și ligamentul nugal.

**29.** Animalele identificate altfel decât potrivit prevederilor prezentului Regulament și cu alte mijloace decât cele aprobate de către Agenție se consideră neidentificate, și nu pot fi înregistrate în SIA „RSA”.

**30.** Animalele din exploatațiile autorizate sanitar veterinar, precum și evenimentele efectuate cu acestea se înregistrează direct în SIA „RSA” de către medicul veterinar al acesteia fără a fi necesară întocmirea cererilor stabilite.

**31.** În cazul exploatațiilor nonprofesionale după manopera de identificare/crotaliere propriu-zisă a animalului, deținătorul sau proprietarul animalului va furniza medicul/felcerul veterinar din cadrul circumscripțiilor sanitar veterinar

Proiect

datele cu privire la deținător/proprietar din buletinul de identitate, datele cu privire la animale.

**32.** Cererile de înregistrare se semnează olograf sau electronic de proprietarul/deținătorul de animale și poartă răspundere de informația prezentată prin cererea depusă, conform legislației în vigoare.

**33.** Medicul/felcerul veterinar din cadrul circumscripțiilor sanitar veterinare va prezentat în decurs de 7 zile lucrătoare cererile de înregistrarea către STSA pentru a fi înregistrate datele necesare în SIA „RSA”.

**34.** Animalele:

- 1) vor fi identificate și înregistrate în termenii stabiliți;
- 2) nu vor părăsi exploatația înainte de a fi identificate;
- 3) nu vor fi identificate într-o exploatație neînregistrată în SIA „RSA”;
- 4) nu vor fi mișcate către o exploatație nonprofesională dacă numărul de animale depășește cumulativ limita de animale prevăzută de art.18 alin.(14) din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară.

### **Secțiunea 3**

#### **Mijloace și echipamente de identificare**

**35.** Operatorul Național pune la dispoziția Agenției mijloace de identificarea cu titlu gratuit, pentru a asigura identificarea gratuită a animalelor din exploatațiile nonprofesionale.

**36.** Exploatațiile de animale autorizate sanitar veterinar vor procura mijloacele de identificare de la Operatorul Național.

**37.** Nu se va livra mijloace de identificare beneficiarului dacă acesta va deține mai mult de 50% din stoc din livrarea precedentă.

**38.** Comercializarea mijloacelor de identificarea către abatoare este interzisă, precum și înregistrarea primară a animalelor în acestea.

### **Secțiunea 4**

#### **Obligații privind mișcarea animalelor**

**39.** În termen de 7 zile de la achiziționarea sau încredințarea oricăror animale din speciile supuse identificării:

- 1) proprietarul/deținătorul exploatației autorizate sanitar veterinare este obligat să furnizeze toate datele necesare medicului veterinar al exploatației care va asigura înregistrarea datelor în SIA „RSA” despre sosirea acestora;
- 2) proprietarul exploatației nonprofesionale are obligația să notifice medicului/felcerului veterinar din cadrul circumscripției sanitar veterinare prezența respectivelor animale sosite în exploatație, prin depunerea unui exemplar al Formularului de mișcare.

**40.** Pentru animalele din specia bovină, noul proprietar de exploatație/deținător de animale este obligat să solicite înregistrarea mișcării și în pașaportul individual pentru bovină, conform modelului aprobat prin Ordinul directorului general al Agenției .

**41.** Pot fi mișcate de pe o exploatație pe alta numai animalele înscrise în Formularul de mișcare .

**42.** Proprietarul/deținătorul de animale are obligația să dețină, pe timpul mișcării animalelor, următoarele documente:

- 1) pașaportul individual pentru bovine, în cazul animalelor din specia bovină;
- 2) Formularul de mișcare, cu următoarea specificare:

a) în drum spre exploatația de tranzit (târguri) patru exemplare – un exemplar pentru exploatația de tranzit, unul pentru noul proprietar și unul pentru STSA la care este arondată teritorial exploatația noului proprietar; al patrulea exemplar este destinat proprietarului exploatației de origine a animalelor și este îndosariat în ultima;

b) la întoarcerea spre exploatația de origine (pentru animalele care au intrat în exploatația de tranzit, dar nu și-au schimbat proprietarul) – trei exemplare, unul pentru exploatația de destinație pentru noul proprietar și unul destinat STSA (medicul veterinar oficial) la care este arondată teritorial exploatația de destinație (în cazul dat exploatația de destinație este exploatația de origine), iar al treilea exemplar, destinat exploatației de tranzit, rămâne în ultima ca confirmare a tranzitului animalului prin aceasta, în care medicul veterinar al exploatației de tranzit înregistrează date despre intrarea și ieșirea animalului, care în ziua următoare este transmis STSA (medicul veterinar oficial) la care este arondată exploatația de tranzit, pentru ca ultimul să înregistreze în SIA „RSA” informația de tranzitare; în cazul respectiv medicul din exploatația de tranzit va indica în Formularul de mișcare – la compartimentul „exploatația de destinație” codul exploatației de origine;

c) în drum spre exploatația de destinație (pentru animalele care au intrat în exploatația de tranzit și și-au schimbat proprietarul) medicul veterinar din exploatația de tranzit înregistrează în formularul de mișcare la compartimentul „tranzit” date despre intrare și ieșire a animalului din tranzit, iar la compartimentul „exploatația de destinație” va indica codul exploatației de destinație pe care îl va prezenta noul proprietar la procurarea animalului, prezentând formularul de identificare, va îndosaria copia destinată exploatației de tranzit pe care în ziua următoare o va prezenta medicului veterinar oficial la care este arondată teritorial exploatația de tranzit; iar la destinație medicul veterinar oficial doar va înregistra în SIA „RSA” datele din exemplarul prezentat de noul proprietar de exploatație și/sau deținător de animale;

d) în drum spre exploatația de destinație – două exemplare: un exemplar pentru exploatația noului proprietar și/sau deținător de animale și unul pentru STSA (medicul veterinar oficial) la care este arondată teritorial exploatația noului proprietar; exemplarul destinat proprietarului exploatației de origine a animalelor este îndosariat în ultima, iar exemplarul destinat exploatației de tranzit nu se eliberează.

Proiect

4) autorizația sanitară veterinară pentru mijloacele de transport (în cazul transportării cu un mijloc de transport).

**43.** Formularele destinate STSA se transmit de către medicul veterinar oficial la sfârșitul lunii.

**44.** Ajungând la locul de destinație solicitantul are obligația să predea noului proprietar/deținător de animale exemplarele Formularului de mișcare (exemplarul destinat noului deținător și exemplarul destinat STSA), ce au însoțit animalul.

**45.** Proprietarul exploatației emitente, precum și noii proprietari de exploatații și noii deținători de animale au obligația să păstreze și să arhiveze, exemplarele tuturor formularelor de mișcare, eliberate pentru animalele care au fost și/sau sunt în exploatație.

**46.** În scopul monitorizării mișcării animalelor, proprietarul exploatației sau deținătorul de animale are obligația să prezinte inspectorilor Agenției sau altor organe abilitate, la solicitarea acestora, documentele de însoțire ale animalelor pe parcursul mișcării lor.

**47.** La constituirea unei exploatații, de tip tabără de vară, prin încredințarea animalelor din exploatații nonprofesionale către un deținător sau către proprietarul respectivei exploatații, acesta va prelua numai animalele însoțite de Formularul de mișcare, iar în cazul bovinelor și de pașaportul individual pentru bovine.

**48.** În perioada în care animalele se află într-o exploatație, de tip pășune, sezonieră, cireadă în tabere de vară, turmă în transhumanță, proprietarul acesteia sau deținătorul animalelor are obligația de a dispune în permanență de:

1) pașaportul individual pentru bovine (în cazul animalelor din specia bovină);

2) Formularul de mișcare pentru toate animalelor din respectiva exploatație (turmă, cireadă).

**49.** În cazurile descrise în pct. 47, înregistrarea datelor în SIA „RSA” se asigură de către medici/felcerii veterinari din cadrul circumscripțiilor sanitare veterinare.

## **Secțiunea 5**

### **Obligații privind evenimentele din exploatații**

**50.** Deținătorii/propietarii de animale au obligația de a declara, în cel mult 7 zile, moartea, dispariția și sacrificarea animalelor și alte evenimente legate de animal sau exploatație, inclusiv de pierdere-regăsire animal, pierdere mijloc de identificare, schimbarea proprietarului, pașaport individual pentru bovine.

**51.** Înregistrarea evenimentelor în SIA „RSA” se efectuează:

1) în cazul exploatațiilor autorizate sanitare veterinare de către medicul veterinar al acesteia;

2) în cazul exploatațiilor nonprofesionale de către medicii/felcerii veterinari desemnați în temeiul cereii.

**52.** În cazul pierderii crotaliei, pentru animalele din specia ovine, caprine și porcine, se va raporta cazul STSA care îl va investiga și în cazul în care se va prezenta suficiente date pentru stabilirea identității animalului se va aplica o nouă crotalie și va înregistra evenimentul corespunzător .

**53.** La pierderea unei crotalii de către animalele din specia bovine, deținătorul de animale completează cererea de declarare eveniment pe care o depune la Operatorul Național în cazul exploatațiilor autorizate sanitar veterinar, iar în cazul exploatațiilor nonprofesionale la STSA în termenele stabilite ca dovadă a pierderii și confirmare a comandării mijlocului de identificare pierdut, care va avea același cod și se va diferenția doar prin data fabricării și numărul duplicatului.

**54.** La pierderea ambelor crotalii de către animalele din specia bovine se raportează cazul STSA, care va investiga cazul și dacă se va prezenta suficiente date pentru stabilirea identității animalului completează cererea de declarare eveniment pe care o depune la Operatorul Național la care se atașează rezultatul investigației STSA în termenele stabilite ca dovadă a faptului.

**55.** În cazul animalelor care au pierdut mijloacele de identificare și în rezultatul investigației nu sunt prezentate de către proprietar/deținător suficiente date pentru a stabili identitatea animalului, atunci STSA dispune izolarea animalului în cauză prin plasarea acestuia în carantină și sacrificarea acestuia în maxim 7 zile. Carnea, produsele și subprodusele provenite de la acesta se declară ca suproduse de origine animală nedestinate consumului uman de categoria I.

**56.** În cazul pierderii unei crotalii de către animalele din specia bovine importate, provenite din țările ce se conformează cerințelor internaționale în domeniul identificării și înregistrării animalelor, se eliberează un duplicat al crotaliei, care va avea același cod și se va diferenția doar prin data fabricării și numărul duplicatului.

**57.** Animalele care au murit în exploatații sau în timpul transportării vor fi examinate sanitar-veterinar, iar pașapoartele individuale pentru bovine, vor fi predate de către deținător STSA, care are obligația să înregistreze informația respectivă conform procedurilor aprobate. Mijloacele de identificare rămân pe animal până la procesarea cadavrului.

**58.** Medicul veterinar de liberă practică al exploatației autorizate sanitar veterinar este responsabil de actualizarea datelor din exploatațiile cu animale.

## **Secțiunea 6**

### **Obligații privind transportul animalelor**

**59.** Orice persoană care transportă animale pe teritoriul Republicii Moldova are următoarele obligații:

1) să accepte numai animalele identificate, care sunt însoțite de Formularul de mișcare, iar în cazul bovinelor – și de pașaportul individual pentru bovine;

2) să verifice, la încărcare, pentru fiecare animal în parte, corespunderea dintre pașaportul individual pentru bovine, Formularul de mișcare și mijlocul de identificare pentru animalele din specia bovină, precum și corespunderea dintre mijlocul de identificare și Formularul de mișcare pentru celelalte specii de animale;

3) să prezinte în cadrul verificărilor sau controlului oficial toate actele menționate în prezenta secțiune, inspectorului Agenție sau colaboratorilor altor organe abilitate.

## **Secțiunea 7**

### **Obligații privind activitatea din abator**

**60.** Fiecare abator trebuie să fie înregistrat în SIA „RSA”.

**61.** Medicul veterinar agajat al abatorului este responsabil de actualizarea datelor în SIA RSA și are următoarele obligații:

1) să permită accesul în unitatea de sacrificare numai animalelor identificate, însoțite de Formularul de mișcare și de pașaportul individual pentru bovine;

2) să verifice, pentru fiecare animal în parte, dacă există concordanță între mijlocul de identificare și documentele de însoțire.

3) să asigure în SIA „RSA” sosirea animalelor destinate sacrificării cel mult în termen de 3 zile;

4) să înregistreze în SIA „RSA” evenimentul de sacrificare tradițională sau, după caz, a altui eveniment, cel mult în termen de 3 zile;

5) să furnizeze informațiile necesare aferente trasabilității, sau cazurile de neconformități depistate medicului veterinar din cadrul STSA desemnat pentru efectuarea controalele oficiale specifice.

**62.** Administratorul abatorului îi revin următoarele obligații:

1) asigură facilitățile tehnice și informațiile necesare medicului veterinar angajat pentru înregistrarea datelor în SIA „RSA”:

2) să predea lunar către STSA setul de documente de mișcare F2, pașaportul individual pentru bovine în cazul sacrificării bovinelor, documentele F3 declarare eveniment și crotaliile ca dovadă a sosirii și sacrificării, pentru a fi arhivate pe o durată de trei ani;

3) să nu admită detașarea crotaliei de pe animal până la etichetarea carcasei (cu excepția cazului în care se utilizează flambarea), după care se vor detașa și depozita corespunzător fiind ulterior predate către STSA.

**63.** să furnizeze inspectorilor ANSA în cadrul controalelor oficiale informații despre trasabilitatea animalelor sacrificate și a produselor și suproduselor obținute de la acestea.

## **Secțiunea 8**

### **Accesul în SIA „RSA”**

**64.** Operatorul Național oferă medicilor veterinari ai exploatațiilor autorizate sanitar veterinar acces în SIA „RSA”, cu titlu gratuit, pentru includerea datelor.

**65.** Operatorul Național va refuza accesul în SIA „RSA” la depistarea încălcărilor cu privire la utilizarea SIA „RSA”, a înregistrărilor eronate, a altor încălcări cu privire la principiul trasabilității sau la solicitarea Agenției sau STSA, în urma neconformităților depistate la inspecții.

**66.** Medicii vetrinari oficiali vor avea acces pentru vizualizarea datelor din toate tipurile de exploatații, din arealul de competență inclusiv înregistrarea datelor pentru exploatații nonprofesionale.

**67.** În anumite cazuri excepționale când medicul veterinar al exploatației comerciale este în incapacitate de a înregistra datele în SIA „RSA”, STSA poate presta servicii de înregistrarea a datelor în SIA „RSA” și desemnează în acest sens un medic veterinar oficial, solicitând acces Operatorului Național.

În acest caz proprietarul/deținătorul de animale va furniza datele necesare prin depunerea cererilor stabilite de prezentul regulament pentru exploatațiile nonprofesionale.

**68.** Toți medicii/felcerii veterinari din circumscripțiile sanitare veterinare vor avea acces pentru vizualizarea datelor despre animale din exploatațiile nonprofesionale din arealul de competență, însă acces pentru operațiuni de înregistrarea datelor despre animalele din exploatații nonprofesionale în SIA „RSA” vor avea numai medici/felcerii veterinari desemnați prin Ordinul directorului general al Agenției .

### **Capitolul III**

#### **Obligațiile Agenției**

##### **Secțiunea 1**

#### **Asigurarea implementării principiului trasabilității animalelor vii în Republica Moldova**

**69.** Agenție îi revin următoarele obligații:

1) controlul și supravegherea respectării principiului trasabilității în exploatațiile de animale, prin STSA;

2) investigarea cazurilor neconforme depistate de către Operatorul Național la procedurile de înregistrare, iradiere a informațiilor din SIA „RSA” în scopul evitării înregistrării declarațiilor eronate ale deținătorilor;

3) elaborarea, aprobarea și implementarea planului anual de controale oficiale pentru monitorizarea respectării principiului trasabilității în exploatațiile de animale, care va conține indicatori specifici criteriilor de selectare a exploatațiilor în baza analizei riscului;

4) identificarea și aprobarea listei criteriilor de selectare a exploatațiilor pentru inspecție în baza analizei riscului;

5) analiza rezultatelor planului de controale pentru anul precedent, identificarea riscurilor și actualizarea în fiecare an a criteriilor de selectare a exploatațiilor pentru un nou plan și, în caz de necesitate, majorarea procentului de

Proiect

selectare a exploatațiilor pentru control în scopul asigurării implementării prevederilor principiului trasabilității;

6) înaintarea propunerilor către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare pentru subvenționare în scopul stimulării deținătorilor /proprietarilor de animale ca să respecte prevederile principiului trasabilității, în urma analizei anuale a rezultatelor controalelor oficiale pentru monitorizarea procesului de implementare a prevederilor trasabilității;

7) contribuirea la elaborarea proiectelor pentru implementarea principiului trasabilității prin ajustarea și optimizarea software, hardware, rețele de comunicare SIA „RSA”, armonizând sistemul la noile cerințe naționale și internaționale și pentru integrarea noilor sisteme informaționale a managementului sanitar-veterinar cu SIA „RSA”;

8) asigurarea identificării gratuite a animalelor din exploatații nonprofesionale.

**70.** Operatorul Național permite exploatației accesul în SIA „RSA” în scopul înregistrării evenimentelor cu animale, doar dacă aceasta este autorizată sanitar veterinar și are angajat un medic veterinar în acest scop.

**71.** Accesul exploatației în SIA „RSA” se oferă de către Operatorul Național cu respectarea prevederilor pct.70 din prezentul Regulament.

**72.** Înregistrarea evenimentelor cu animale în SIA „RSA” de către exploatația autorizată în acest scop se face conform termenelor și procedurilor prevăzute în prezentul Regulament.

## **Secțiunea 2**

### **Obligațiile medicului veterinar oficial**

#### **și a medicilor/ felcerilor veterinari din cadrul circumscriptiilor sanitar veterinare privind mișcarea animalelor din exploatații nonprofesionale**

**73.** La mișcarea animalelor din exploatații nonprofesionale medicului veterinar oficial și medicilor/felcerilor veterinari din cadrul circumscriptiilor sanitar veterinare le revin următoarele sarcini:

1) înregistrează în SIA „RSA” orice intenție a proprietarului sau deținătorului privind mișcarea animalelor, prin cererea de mișcare anexată la adeverința veterinară, eliberată și depusă în acest scop, eliberând Formularul de mișcare;

2) înregistrează în SIA „RSA” notificările proprietarului sau deținătorului de animale despre sosirea animalelor, care sunt depuse prin exemplarul Formularului de mișcare;

3) pentru animalele din specia bovină, suplimentar la cerințele stabilite în prezentul punct, înregistrează mișcarea și în pașaportul individual pentru bovină, în cazul în care această mișcare conduce la schimbarea proprietarului exploatației sau a deținătorului de animale;

Proiect

4) eliberează proprietarului sau deținătorului de animale pentru deținerea, pe timpul mișcării animalelor, următoarele documente:

- a) pașaportul individual pentru bovine, în cazul animalelor din specia bovină;
- b) Formularul de mișcare, cu următoarea specificare:

în drum spre exploatarea de tranzit (târguri) patru exemplare – un exemplar pentru exploatarea de tranzit, un exemplar pentru noul proprietar, un exemplar pentru STSA la care este arondată teritorial exploatarea noului proprietar, un exemplar pentru proprietarul sau deținătorul de animale al exploatarei de origine și este îndosariat în ultima;

5) recepționează de la proprietarul sau deținătorul de animale la întoarcerea acestuia din exploatarea de tranzit spre exploatarea de origine (pentru animalele care au intrat în exploatarea de tranzit, dar nu și-au schimbat proprietarul) exemplarul destinat STSA al Formularului de mișcare, iar exemplarul pentru exploatarea de destinație (noul proprietar) în cazul acesta va rămâne la proprietarul sau deținătorul de animale al exploatarei de origine. Exemplarul destinat exploatarei de tranzit va rămâne în ultima drept confirmare a tranzitului animalelor prin aceasta, în care medicul veterinar al exploatarei de tranzit înregistrează date despre intrarea și ieșirea animalelor, pe care în ziua următoare le va transmite STSA la care este arondată teritorial exploatarea de tranzit, pentru ca acesta să înregistreze în SIA „RSA” informația de tranzitare; în cazul dat medicul din exploatarea de tranzit va indica în Formularul de mișcare, la compartimentul „exploatarea de destinație”, codul exploatarei de origine;

6) preia de la proprietarul sau deținătorul de animale la întoarcerea acestuia spre exploatarea de origine (pentru animalele care nu au intrat în exploatarea de tranzit și nu și-au schimbat proprietarul) – toate exemplarele, cu care acesta a plecat spre exploatarea de tranzit, în afară de exemplarul pentru exploatarea de destinație (noul proprietar) care, în cazul acesta va rămâne la proprietarul sau deținătorul de animale al exploatarei de origine; în acest caz la destinație medicul veterinar oficial va indica în Formularul de mișcare, la compartimentul „exploatarea de destinație”, codul exploatarei de origine;

7) recepționează de la proprietarul sau deținătorul de animale la sosirea acestora pe exploatarea de destinație (pentru animalele care au intrat în exploatarea de tranzit și și-au schimbat proprietarul) exemplarul destinat STSA iar exemplarul pentru exploatarea de destinație în cazul acesta va rămâne în posesia noului proprietar sau deținător de animale al exploatarei de destinație. Exemplarul destinat exploatarei de tranzit va rămâne în ultima drept confirmare a tranzitului animalelor prin aceasta, în care medicul veterinar al exploatarei de tranzit, înregistrează date despre intrarea și ieșirea animalelor, pe care în ziua următoare îl va transmite STSA la care este arondată teritorial, pentru ca acesta să înregistreze în SIA „RSA” informația de tranzitare și la sfârșitul lunii să-l transmită la STSA; în acest caz medicul veterinar din exploatarea de tranzit va indica în Formularul de mișcare, la compartimentul

Proiect

„exploatația de destinație”, codul exploatației de destinație pe care-l livrează noul proprietar sau deținător al animalelor din Formularul de identificare la procurarea animalelor;

8) pentru animalele care au o destinație fără a intra în exploatația de tranzit eliberează două exemplare: un exemplar pentru exploatația noului proprietar și unul pentru STSA la care este arondată teritorial exploatația noului proprietar și recepționează pentru acest caz exemplarul destinat STSA; exemplarul destinat proprietarului de origine a animalelor este îndosariat în ultima, iar exemplarul destinat exploatației de tranzit nu se eliberează;

9) formularele destinate STSA se transmit acesteia de către medicul veterinar oficial și medicii/ felcerilor veterinari din cadrul circumscripțiilor sanitar veterinare la sfârșitul lunii;

10) solicită de la proprietarul exploatației sau deținătorul de animale documentele de însoțire ale animalelor pe parcursul mișcării acestora;

11) răspunde în aceeași zi la solicitarea mișcării de către proprietarul exploatației sau a deținătorului de animale.

74. Formularul de mișcare este valabil până când animalele sunt aduse la locul de destinație, dar nu mai mult de 3 zile de la eliberare.

75. Este interzisă înregistrarea în SIA „RSA” a mișcării animalelor pentru exploatațiile cu statut „suspendată”. Medicul veterinar oficial și medicii/ felcerii veterinari din cadrul circumscripțiilor sanitar veterinare nu vor înregistra tranzacții de animale având această destinație sau din această exploatație, doar după parcurgerea activării stării exploatației din „suspendată” în „activă”.

### **Secțiunea 3**

#### **Obligațiile medicului veterinar privind înregistrarea cazului de sacrificare tradițională sau moarte a animalului din exploatații nonprofesionale**

76. La înregistrarea unor evenimente, cum sunt: sacrificarea tradițională, moartea animalelor, medicul veterinar oficial și medicii/felcerii veterinari din cadrul circumscripțiilor sanitar -veterinare au următoarele obligații:

1) să răspundă imediat solicitării operatorului teritorial a validării cererilor de declarare eveniment a cazurilor solicitate de către proprietarul sau deținătorul animalelor pentru înregistrarea evenimentelor de moarte sau sacrificare;

2) să investigheze cazurile sus-menționate prin inițierea de inspecții la fața locului în exploatații potrivit normelor sanitar-veterinare și să aprobe după caz, cererile neconforme la soluționarea acestora pentru înregistrarea evenimentelor în SIA „RSA”;

3) să completeze suplimentar pașaportul individual pentru bovine cu date cu privire la eveniment și să-l transmită STSA pentru îndosariere.

77. Dacă medicul veterinar desemnat în abator de către STSA conform art.15 alin.(5) din Legea nr. 221/ 2007 privind activitatea sanitară veterinară constată că un animal din specia bovină destinat sacrificării:

1) are o singură crotalie, va emite o aprobare de sacrificare a bovinei pentru consum;

2) nu are nici o crotalie, nu va permite sacrificarea animalului și informează imediat STSA, care va desfășura o anchetă completă a cazului și va investiga locul de unde a fost adus respectivul animal, solicitând informații relevante despre deținătorul anterior al animalului. După investigație, șeful STSA eliberează o autorizare de sacrificare a animalului pentru consum sau, dacă nu sunt prezentate de către proprietar/deținător suficiente date pentru a stabili identitatea animalului, atunci STSA dispune izolarea animalului în cauză prin plasarea acestuia în carantină și sacrificarea acestuia în maxim 7 zile. Carnea, produsele și subprodusele provenite de la acesta se declară ca suproduse de origine animală nedestinate consumului uman de categoria I.

78. STSA va elibera autorizarea de sacrificare prevăzută în pct.77 subpct. 2) numai dacă animalul a fost însoțit de un Formular de mișcare– Certificatul veterinar de sănătate, iar în cazul bovinelor – și de pașaportul individual pentru bovine, în baza cărora se poate stabili originea și identitatea animalului.

79. Sacrificarea animalelor în afara unităților de sacrificare se poate realiza numai în conformitate cu art.11 alin.(2) și (3) ale Legii nr.231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor.

#### **Secțiunea 4**

##### **Obligațiile medicului veterinar oficial al postului de control sanitar veterinar organizat în cadrul postului vamal**

80. Pentru fiecare transport de animale provenite din import, medicul veterinar oficial al postului de control sanitar veterinar organizat în cadrul postului vamal are următoarele obligații:

1) să verifice corespunderea dintre pașaportul individual pentru bovine și crotalie,

2) să verifice prin sondaj corespunderea dintre mijloacele de identificare și Certificatul sanitar- veterinar pentru bovine și pentru celelalte animale supuse procesului de identificare și înregistrare, indiferent de proveniență;

3) să înregistreze mișcarea în SIA „RSA” pentru fiecare animal și să înmâneze deținătorului de animale exemplarele Formularului de mișcare necesar pentru însoțirea animalelor pe tot parcursul mișcării până la locul de destinație;

4) să înmâneze pașapoartele individuale pentru bovine deținătorului de animale, în cazul transportului de animale provenite dintr-un stat cu sistem de identificare, înregistrare și trasabilitate similar celui din Republica Moldova;

Proiect

5) să păstreze, un exemplar al Formularului de mișcare destinat punctului de tranzit, care ulterior îl va transmite sub cu scop de notificare a începutului mișcării animalelor admise în țară.

**81.** În cazul exporturilor vizate, medicul veterinar oficial al postului de control sanitar veterinar organizat în cadrul postului vamal are următoarele obligații:

- 1) să verifice corespunderea animalelor cu cerințele prezentului Regulament;
- 2) dacă animalele nu corespund cerințelor prevăzute în prezentul Regulament referitor la identificarea animalelor, transportul animalelor, documentele de însoțire pentru mișcarea animalelor corespunderea între documentele de însoțire și mijloacele de identificare, medicul veterinar oficial al postului de control sanitar veterinar organizat în cadrul postului vamal nu va permite exportul lotului de animale în care s-a depistat cazul și care va fi direcționat în exploatarea de origine pentru carantinizare și investigare;
- 3) să înregistreze exportul în SIA „RSA”.

### **Secțiunea 5**

#### **Obligațiile privind exportul și importul de animale**

**82.** În cadrul activităților legate de exportul de animale medicii veterinari oficiali ai STSA au următoarele obligații:

- 1) să verifice dacă animalele destinate exportului sunt identificate și înregistrate și au pașapoarte individuale pentru bovine, în cazul bovinelor;
- 2) să elibereze Certificatul sanitar veterinar pentru export doar pentru animalele identificate, înregistrate și cu pașaport în cazul bovinelor și să păstreze o copie;
- 3) să înregistreze în SIA „RSA” ieșirea animalelor în aceeași zi în care a fost eliberat Certificatul sanitar-veterinar pentru export, în baza informațiilor cuprinse în acesta;
- 4) să notifice exportul de animale postului de control sanitar-veterinar organizat în cadrul postului vamal prin proceduri generate de SIA „RSA”.

**83.** În cazul importului de animale, medicul veterinar al exploatarea de animale are următoarele obligații:

- 1) să verifice notificarea mișcării din postul de control sanitar-veterinar organizat în cadrul posturilor vamale în SIA „RSA” și documentele de însoțire ale animalelor și să, asigure înregistrarea sosirii în termenii stabiliți;
- 2) să notifice STSA, despre operarea importului astfel încât animalele să fie plasate în carantină profilactică conform prevederilor art.31 din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară.

### **Secțiunea 6**

#### **Excluderea din SIA „RSA” a animalelor care lipsesc în exploatarea**

**84.** În urma verificărilor efectuate de către medicii veterinari oficiali, în exploatații autorizate sanitar veterinar și de către medicii/ felcerii veterinari din cadrul circumscripțiilor sanitar veterinar în cazul exexploatațiilor nonprofesionale, în cazul în care animalele lipsesc, va întocmi o listă cu animalele care lipsesc și le va transmite STSA pentru a fi incluse în mapa „inactive”, fără a fi necesară declararea evenimentului de către deținător.

**85.** STSA va asigura investigarea constatărilor, fiind aplicate sacțiunile corespunzătoare pentru nedeclararea în termenii stabiliți de legislația națională despre notificarea evenimentului.

**86.** Dacă cu animalele din mapa „inactive” este necesar de efectuat careva evenimente, STSA investighează la fața locului cazul, apoi poate autoriza careva modificări în SIA „RSA”, cu informarea ulterioară în scris Agenția.

## **Capitolul IV**

### **Obligațiile și atribuțiile Operatorului Național**

#### **Secțiunea 1**

##### **Atribuții cu privire la înregistrarea și actualizarea datelor în SIA „RSA”**

**87.** Agenția în calitate de posesor al SIA RSA, delegă atribuțiile ce îi revin către Operator Național care va asigura înregistrarea, actualizarea, modificarea, iradierea datelor despre exploatațiile și animalele înregistrate în SIA „RSA”, potrivit procedurilor prezentului Regulament.

**88.** Atribuțiile de înregistrare a datelor cu referire la animale și exploatații sunt realizate în conformitate cu prevederile prezentului Regulament prin STSA și operatorii teritoriali.

**89.** În scopul eliminării datelor neconforme din SIA „RSA”, Operator Național va executa următoarele operațiuni:

1) animalele cu vârsta depășită: bovine (femele) – 18 ani, tauri (masculi) – 10 ani, ovine, caprine – 12 ani, porcine – 8 ani, cabaline și asinii, dar și descendenții obținuți în urma încrucișării acestora – 20 ani, vor fi excluse din SIA „RSA”;

2) animalele aflate în mișcare cu un termen de 10 zile, își schimbă statutul din „mișcare” în „inactiv”;

3) În cazul identificării unor date eronate, confuze, suspecte privind înregistrarea animalelor în SIA „RSA” va informa Agenția.

#### **Secțiunea 2**

##### **Obligații privind identificarea și înregistrarea exploatațiilor**

**90.** Fiecare exploatație din Republica Moldova se înregistrează în SIA „RSA” la solicitarea deținătorului sau proprietarului prin depunerea cererii de identificare a exploatației la STSA, înainte de a fi introduse animale în aceasta, prin atribuirea unui cod alfanumeric unic și permanent, generat de SIA „RSA”.

**91.** STSA este responsabilă pentru activitatea de înregistrare și actualizare a datelor despre exploatații conform procedurilor menționate la prezentul compartiment:

1) actualizează în permanență datele cu privire la exploatațiile arondate raionului înregistrate în SIA „RSA” și puse la dispoziție de către deținătorul de animale sau proprietarul exploatației sau, după caz, de medicul veterinar de liberă practică împuternicit, potrivit cererii de identificare;

2) actualizează datele privind modificările operate în datele exploatațiilor din SIA „RSA” (schimbare proprietar, modificare domiciliu proprietar, divizare gospodării în urma partajului de divorț, de succesiune etc.).

**92.** În caz că la înregistrarea exploatației STSA prin procedurile SIA „RSA” depistează sau suspectează solicitarea înregistrării unei exploatații închise din careva motive sau datele din cerere corespund unei exploatații înregistrate sau indică la amplasamentul unei exploatații înregistrate, va refuza înregistrarea până la investigarea cazului și întreprinderea măsurilor corective.

**93.** Exploatațile din SIA „RSA” se închide de către Operatorul Național, la solicitarea proprietarului sau deținătorului prin depunerea la acesta a cererii de declarare eveniment, numai după scoaterea animalelor de pe exploatație, în cazul unei interdicții sau restricții veterinare – a întocmirii cererii de declarare eveniment de către STSA.

**94.** La solicitarea închiderii exploatațiilor autorizate sanitar veterinar, operatorul teritorial va înregistra evenimentul doar după investigarea cazului de către STSA prin inspecțiile la fața locului la exploatația solicitantă în scopul excluderii cazurilor de închidere a exploatațiilor care fac obiectul a careva interdicții veterinare. Exploatația va fi închisă la absența neconformităților, după caz în urma remedierii neconformităților.

**95.** Redeschiderea unei exploatații suspendate se efectuează de către Operatorul național, la solicitarea deținătorului, după caz a STSA, prin depunerea cererii de identificare la acesta, după înlăturarea cauzelor care au stat la baza suspendării.

**96.** Închiderea unei exploatații autorizate sanitar veterinar și înregistrate în Registrul de stat a unităților de drept se efectuează, potrivit prevederilor Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, în felul următor:

1) STSA verifică în SIA „RSA” datele din cererea de declarare eveniment depusă de proprietar, pentru exploatația solicitată închiderii, cu privire la existența efectivelor de animale, în caz că nu sînt restricții, înregistrează evenimentul și emite Formularul de declarare eveniment, drept confirmare a înregistrării evenimentului de închidere a exploatației, și se va expedia proprietarului exploatației Formularul de declarare eveniment în termen de cel mult 14 zile de la data înregistrării evenimentului în;

2) în cazul în care o exploatație autorizată este închisă din motivul unor interdicții sau restricții veterinare, cererea de declarare eveniment este întocmită și aprobată de STSA, și se va opera înregistrarea în SIA „RSA” potrivit procedurilor prezentei secțiuni;

3) în cazul în care activitatea unei exploatații autorizate este suspendată din motivul unor interdicții sau restricții veterinare, cererea de declarare eveniment

Proiect

este întocmită și aprobată de STSA, iar operatorul Național va opera în SIA „RSA” schimbarea stării exploatației din „activă” în „suspendată” în ziua instituirii interdicției sau restricției veterinare;

4) după înregistrarea statutului de „suspendată” a unei exploatații, operatorul teritorial va înregistra informații cu privire la evenimente cu exploatația sau animalele de pe aceasta doar la depunerea cererilor evenimentelor respective de către STSA, sau doar după parcurgerea procedurii de activare a statutului exploatației din „suspendată” în „deschisă” descrisă în prezenta secțiune;

5) activarea stării unei exploatații „suspendate” temporar se află în responsabilitatea STSA ca urmare a remedierii cauzelor care au condus la aceasta sau la solicitarea proprietarului exploatației, după caz, prin întocmirea și aprobarea cererii de declarare eveniment, iar operatorul teritorial va opera în baza cererii aprobate modificarea în SIA „RSA” a stării unității din „suspendată” în „activă”;

6) operatorul teritorial, în perioada stabilită legal, va înregistra orice modificare operată în datele deja colectate cu privire la animale și exploatație în baza cererii depuse de proprietarul exploatației sau deținătorul animalelor;

7) operatorul teritorial stochează cronologic exemplarele destinate STSA a documentelor privind înregistrarea sau închiderea pentru toate exploatațiile pe o durată de 3 ani consecutivi din momentul închiderii exploatației.

**97.** Exploatațiile cu acces la SIA „RSA” nu au dreptul de a înregistra evenimentele diferite de cele împuternicite, iar la încălcarea acestei prevederi va fi lipsit de dreptul de acces la SIA „RSA” fără a fi anunțată preventiv și va activa în acest sens ca restul exploatațiilor care nu au acces la SIA „RSA” potrivit prevederilor prezentului Regulament.

### **Secțiunea 3**

#### **Obligații privind înregistrarea animalelor identificate**

**98.** Înregistrarea animalelor identificate în SIA „RSA” se efectuează după cum urmează:

1) animalele vor fi înregistrate în cel mult 5 zile de la data depunerii cererii de identificare la oficiul teritorial;

2) cererile de identificare cu termenul depășit de 15 zile, în cazul porcinelor, mieilor și ieșilor – de 60 de zile de la nașterea animalelor vor fi înregistrate doar în urma aprobării acestora de către STSA;

3) fiecare animal identificat urmează a fi înregistrat de către operatorul teritorial în SIA „RSA”, la solicitarea proprietarului/deținătorului, nu înainte ca animalele să fie identificate cu mijloace de identificare și nu înainte ca acestea să fie gestionate în SIA „RSA” de către Operator Național;

4) dacă la înregistrarea animalelor operatorul teritorial, prin procedurile SIA „RSA”, depistează sau suspectează solicitarea înregistrării animalelor sacrificate, sau datele din cererea de identificare corespund unui animal înregistrat, sau mijloacele de identificare nu sunt gestionate în SIA „RSA”, sau au fost depuse pentru înregistrare cereri incomplete, necontrasemnate de către deținător sau întocmite neciteț, nu va înregistra cererile respective, dar le va transmite STSA pentru investigarea cazului;

5) animalele vor fi înregistrate primar doar în cazul în care există o exploatație înregistrată și când în exploatație există femele de la care provin acestea, adică în cerere este indicat codul exploatației și codul mamei. Animalele prezentate

Proiect

pentru înregistrare în toate celelalte cazuri se înregistrează în exploatație doar în baza Formulelor de mișcare și doar de către medicul veterinar oficial. Toate cererile neconforme se vor transmite STSA pentru investigarea cazurilor. Toate cazurile depistate în acest sens constituie contravenții și STSA va acționa conform art. 158<sup>1</sup> din Codului Contravențional;

6) după înregistrarea animalelor, operatorul teritorial emite Formularul de identificare pe care îl transmite deținătorului de animale, doar la solicitare. Pașaportul individual pentru bovine emis în cazul bovinelor, se transmite obligatoriu nu mai târziu de 14 zile de la înregistrarea animalelor;

7) operatorul teritorial păstrează și arhivează toate exemplarele formularelor destinate STSA, inclusiv pașapoartele individuale pentru bovinele sacrificate primite de la medicii veterinari oficiali, medicii veterinari de liberă practică împuterniciți la exploatații de sacrificare sau de la deținători, potrivit prevederilor legale.

#### **Secțiunea 4**

##### **Obligații privind evenimentele cu animalele**

**99.** Fiecare eveniment cu animalul de tipul sacrificare tradițională, sacrificare industrială, moarte (sau uciderea în cazul eradicării focarelor de boli), pierdere crotalie, pierdere animal, regăsire animal, urmează a fi înregistrate în SIA „RSA” de către operatorul teritorial, la solicitarea deținătorului.

**100.** În cazul înregistrării evenimentelor se procedează în felul următor:

1) operatorul teritorial verifică cererile depuse, corectitudinea întocmirii, contrasemnarea deținătorului și aprobarea în cazul pieririi animalului. Dacă nu sunt restricții sau interdicții înregistrează evenimentul și emite Formularul de declarare eveniment la solicitare;

2) înregistrează în cel mult 5 zile pierderea mijlocului de identificare, schimbarea proprietarului, pașaportului individual pentru bovine, în caz de dispariție, regăsire, sacrificare industrială, moarte (sau uciderea în cazul eradicării focarelor de boli) a animalului;

3) înmânează/după caz expediază la solicitare deținătorului Formularul de declarare eveniment în cel mult 14 zile de la data înregistrării evenimentului;

4) în cazul în care activitatea unei exploatații autorizate sanitar-veterinar este suspendată temporar, se va transmite cererea de declarare eveniment la STSA pentru aprobare și doar după aceasta va opera înregistrarea în SIA „RSA”;

5) după înregistrarea statutului de „suspendată” a unei exploatații, în SIA „RSA” nu se vor înregistra tranzacții de animale având această destinație doar după parcurgerea activării stării exploatației din „suspendată” în „activă”;

6) la pierderea unei crotalii de către animalele din specia bovină completează înregistrarea cererii de declarare eveniment în acest scop, care va servi ca bază pentru Operator Național de a elibera un duplicat cu același cod, care va fi transmis operatorului teritorial nu mai târziu de o lună de la înregistrarea evenimentului;

7) la pierderea ambelor crotalii de către animalele din specia bovine cererile completate vor fi transmise STSA pentru investigarea cazului;

8) evenimentele cu animalele care au murit în exploatații sau în timpul transportului vor fi înregistrate doar în urma examinării și aprobării de către STSA

Proiect

a cererii de declarare eveniment, iar pașapoartele individuale pentru bovine, în cazul bovinelor, vor fi îndosariate de către operatorul teritorial;

9) operatorul teritorial păstrează cererile de înregistrare și declararea evenimentelor cel puțin 3 ani.

**101.** În cazul abatoarelor întocmirea cererii pentru declararea evenimentului de sacrificare industrială nu este necesară, înregistrările în SIA „RSA” fiind operate direct de către medicul veterinar al abatorului

## **Secțiunea 5**

### **Obligații privind activitatea în abatoare**

**102.** STSA este obligată:

1) pentru exploatațiile care temporar nu au acces la SIA „RSA” să înregistreze cererile de declarare eveniment pentru animalele destinate sacrificării, cu eliberarea formularului de declarare eveniment, la solicitare;

2) să îndosarieze potrivit procedurilor legale, pașapoartele individuale pentru bovine, cererile declarare eveniment, și a crotaliilor ca dovadă a desfășurării și înregistrării evenimentului la prezentarea acestora la fiecare 2 săptămâni de către administrația abatoarelor.

## **Secțiunea 6**

### **Obligații și împuterniciri cu privire la asigurarea cu mijloace de identificare**

**103.** Operatorului Național îi revin următoarele sarcini:

1) gestionează în SIA „RSA” potrivit prevederilor trasabilității doar mijloacele de identificare aprobate de Agenție;

2) nu va distribui mijloace de identificare beneficiarului dacă acesta va deține mai mult de 50% din stocul din livrarea precedentă;

3) duplicatele documentelor și mijloacelor de identificare se eliberează de către Operator Național contra plată potrivit tarifelor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 994/2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de către instituțiile publice „Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice/nealcoolice și a produselor conservate”, „Laboratorul central fitosanitar” și „Centrul Republican de Diagnostic Veterinar”, a Nomenclatorului serviciilor prestate și a tarifelor la acestea.

## **Secțiunea 7**

### **Obligații și împuterniciri cu privire la inspecții și control, menținerea datelor și asigurarea infrastructurii informaționale SIA „RSA”**

**104.** Agenția va extrage exploatațiile din baza de date SIA „RSA” care cad sub incidența criteriilor de selectare în baza analizei riscului și le utilizează pentru elaborarea planului anual de control în vederea monitorizării implementării principiului trasabilității animalelor vii potrivit prevederilor prezentului Regulament și al Legii nr. 231/2006 cu privire la identificarea și înregistrarea animalelor.

**105.** Agenția desfășoară verificări și controale oficiale atât în exploatațiile autorizate sanitare veterinare cât și în exploatațiile nonprofesionale.

**106.** Agenția prin intermediul Operator Național va integra alte surse informaționale de stat în vederea respectării principiului interoperabilității în

Proiect

conformitate cu prevederile Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.

**107. Operatorul Național are obligația:**

1) să asigure menținerea tehnică și a infrastructurii SIA „RSA”, cu îmbunătățirile în tehnologiile informaționale, propuse de către Agenție; să instruiască periodic personalul implicat în activitatea SIA „RSA”;

2) să raporteze imedia toate erorile depistate către Agenție pentru investigarea cazurilor;

3) să asigure interacțiunea și compatibilitatea SIA „RSA” în conformitate cu prevederile pct.6 din Conceptul tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al animalelor” aprobat prin Hotărârii Guvernului nr.70/2015.

## **Capitolul V**

### **Verificarea sistemului de identificare și înregistrare a bovinelor, ovinelor, caprinelor și porcinelor**

**108.** Agenție, prin intermediul STSA, abilitată prin Legea nr.231/2006 cu privire la identificarea și înregistrarea animalelor, efectuează inspecții la fața locului pentru verificarea respectării de către deținătorii de animale a obligațiilor de identificare și de înregistrare a animalelor.

**109.** Anual suplimentar controalelor oficiale planificate Agenția va desfășura controale oficiale tematice privind respectarea cerințelor de identificare, înregistrare și trasabilitate a animalelor din exploatații autorizate sanitar-veterinar în cel puțin:

1) 5 % din exploatații pentru bovine;

2) 5 % din exploatații pentru ovine și caprine;

3) 5% din exploatații pentru porcine;

4) 3% din exploatații pentru cabaline.

**110.** Exploatațiile pentru fiecare din speciile respective care urmează să fie verificate se selectează în baza analizei riscului pentru fiecare din exploatații, ținând seamă de următoarele elemente:

1) numărul de animale prezente în exploatație, inclusiv a celor identificate și neidentificate;

2) considerentele de sănătate publică și de sănătate animală, în special existența unor focare anterioare de boli ale animalelor respective;

3) valoarea plăților anuale solicitate și/sau acordată de stat exploatației, în comparație cu suma alocată în anul precedent;

4) schimbarea situației în exploatație comparativ cu rezultatele inspecției efectuate în anii precedenți;

5) rezultatele verificărilor efectuate anterior, în special ținerea în mod corespunzător a datelor din SIA „RSA” despre animalele deținute în exploatație și a documentelor referitoare la mișcarea animalelor, iar pentru bovine și a pașapoartelor animalelor prezente în exploatație.

**111.** Verificările la fața locului se efectuează în mod inopinat.

**112.** În timpul controalelor se verifică identificarea tuturor animalelor prezente în exploatație.

**113.** Agenția întocmește, anual, un raport care să includă informații detaliate cu privire la următoarele elemente ale sistemului de identificare, înregistrare și trasabilitate a animalelor:

Proiect

- 1) numărul total de exploatații;
- 2) numărul de exploatații verificate;
- 3) numărul total de animale înregistrate la începutul perioadei de referință;
- 4) numărul de animale verificate;
- 5) încălcările constatate;
- 6) orice măsură aplicată pentru nerespectarea prevederilor sistemului de identificare și înregistrare a animalelor de către deținători.

**114.** Raportul anual privind rezultatele controalelor efectuate în vederea respectării cerințelor de identificare, înregistrare și trasabilitate a animalelor trebuie să includă:

- 1) informațiile generale privind exploatațiile, animalele și verificările:
  - a) numărul total de exploatații la începutul (anului) perioadei de raportare, adaptat la orice altă dată de referință națională pentru statisticile privind animalele;
  - b) numărul total de exploatații supuse controalelor în timpul perioadei de raportare;
  - c) numărul total de animale înregistrate la începutul (anului) perioadei de raportare;
  - d) numărul total de animale inspectate vizual în cadrul exploatațiilor în timpul perioadei de raportare;
- 2) cazurile de nerespectare – numărul de exploatații care reprezintă cazuri de nerespectare;
- 3) măsurile aplicate (indicând numărul de animale afectate și numărul de exploatații afectate cu sumarea respectivă a acestora):
  - a) limitarea circulației animalelor;
  - b) limitarea circulației tuturor animalelor din cadrul exploatației;
  - c) nimicirea animalelor;
  - d) sancțiuni contravenționale aplicate.

Anexa nr.2  
la Hotărârea Guvernului  
nr. \_\_\_\_ /2022

**1.** Hotărârea Guvernului nr.70/2015 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul de Stat al Animalelor” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.59-66, art.92) se modifică după cum urmează:

1) În pct.2 din hotărâre textul „Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor” se substituie cu textul „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Instituția Publică „Centrul Republican de Diagnostică Veterinară”;

Proiect

2) Pe tot parcursul Conceptului, cuvintele „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare” se substituie cu cuvintele „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor”, iar cuvintele „Întreprinderea de Stat „Centrul Informațional Agricol” cu cuvintele „Instituția Publică „Centrul Republican de Diagnostică Veterinară”” la forma gramaticală corespunzătoare;

3) Pct.16 din Concept va avea următorul cuprins:

„16. Registratorii SIA RSA sunt:

1) Instituția Publică „Centrul Republican de Diagnostică Veterinară” care va avea atribuții:

- a) asigurarea funcționării eficiente și neîntreruptă a SIA RSA;
- b) furnizor național unic a mijloacelor de identificare;
- c) asigurarea evidenței circuitului mijloacelor de identificare;
- d) asigurarea instruirilor necesare medicilor veterinari implicați în identificarea, înregistrarea și trasabilitatea animalelor;

2) subdiviziunile Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor cu următoarele atribuții:

- a) înregistrarea exploatațiilor în SIA RSA;
- b) înregistrarea animalelor și a exploatațiilor, precum și eliberarea formularului de identificare;
- c) înregistrarea mișcării animalelor și eliberarea formularului de mișcare;
- d) înregistrarea mișcării animalelor la import și export, prin intermediul posturilor de control sanitar veterinar din cadrul posturilor vamale;

3) subregistratorii – exploatațiile care sunt autorizate sanitar veterinar și au angajat un medic-veterinar care este responsabil să înregistreze animalele, exploatațiile, mișcările animalelor și să elibereze formularul de mișcare în conformitate cu acordul încheiat între posesorul SIA RSA și registrator, potrivit prevederilor art.13 din Legea nr.71/2007 cu privire la registre.”

2. Hotărârea Guvernului nr.700/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la ținerea Registrului de stat al animalelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.75-76, art. 322) se modifică după cum urmează:

1) Pe tot parcursul hotărârii și Regulamentului, cuvintele „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare”, la orice formă gramaticală se substituie cu cuvintele „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor” la forma gramaticală corespunzătoare.

2) În Regulament:

a) Pct. 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„3. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Instituția Publică „Centrul Republican de Diagnostică Veterinară” vor asigura realizarea și respectarea prevederilor Regulamentului menționat.”

b) Pct. 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

Proiect

„4. RSA este ținut de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor prin intermediul Instituției Publice „Centrul Republican de Diagnostică Veterinară”.

c) În pct.8, pct.11, pct. 16, pct. 23, pct. 26 și pct. 27 cuvintele „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” se substituie cu cuvintele „Centrul Republican de Diagnostică Veterinară”.

d) se completează cu pct. 8<sup>1</sup> care va avea următorul cuprins:

„8<sup>1</sup> Administratorul tehnic al SIA RSA este Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”.

e) Pct.10 se modifică și va avea următorul cuprins:

„10. Registratori ai RSA sunt următorii subiecți:

1) Instituția Publică „Centrul Republican de Diagnostică Veterinară” care va avea atribuții:

- a) asigurarea funcționării eficiente și neîntreruptă a SIA RSA;
- b) furnizor național unic a mijloacelor de identificare;
- c) asigurarea evidenței circuitului mijloacelor de identificare;
- d) asigurarea instruirilor necesare medicilor veterinari implicați în identificarea, înregistrarea și trasabilitatea animalelor;

2) subdiviziunile Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor cu următoarele atribuții:

a) înregistrarea exploatațiilor în RSA;

b) înregistrarea animalelor și a exploatațiilor, precum și eliberarea formularului de identificare;

c) înregistrarea mișcării animalelor și eliberarea formularului de mișcare;

d) înregistrarea și eliberarea formularului de declarare eveniment.

e) înregistrarea mișcării animalelor la import și export, prin intermediul posturilor de control sanitar-veterinare din cadrul posturilor vamale.

3) subregistratorii – exploatațiile care sunt autorizate sanitar-veterinar și au angajat un medic-veterinar care este delegat ca subregistrator al RSA să înregistreze animalele, exploatațiile, mișcările animalelor și să elibereze formularul de mișcare în conformitate cu acordul încheiat între posesorul RSA și registrator, potrivit prevederilor art.13 din Legea nr.71/2007 cu privire la registre.”

4) La pct.12 subpct. 2 se exclude.

**3.** Anexa nr.4 la Hotărârea Guvernului nr.994/2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de către instituțiile publice „Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice/nealcoolice și a produselor conservate”, „Laboratorul central fitosanitar” și „Centrul Republican de Diagnostic Veterinar”, a Nomenclatorului serviciilor prestate și a tarifelor la acestea (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr.9-12, art.20) se completează cu o rubrică nouă, care va avea următorul cuprins:

”

| <b>Costul mijloacelor de identificare al animalelor</b> |                            |       |
|---------------------------------------------------------|----------------------------|-------|
| 259                                                     | Crotalii pentru bovine     | 18,00 |
| 260                                                     | Crotalii pentru ovine      | 3,00  |
| 261                                                     | Crotalii pentru caprine    | 3,00  |
| 262                                                     | Crotalii pentru porcine    | 2,00  |
| 263                                                     | Micro-Chip pentru cabaline | 35    |

”

4. În anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 193/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de Instituția Publică “Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, a Nomenclatorului serviciilor prestate și tarifelor la aceasta, precum și a modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului, se exclude poziția 7.

Anexa nr.3  
la Hotărârea Guvernului  
nr.\_\_\_\_ /2022

### **LISTA hotărârilor de Guvern care se abrogă**

1. Hotărârea Guvernului nr.1093/2007 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile și documentele aferente Sistemului de Identificare și Trasabilitate a Animalelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.165-167 art. 1152).

2. Hotărârea Guvernului nr.507/2012 pentru aprobarea unor norme privind identificarea și trasabilitatea animalelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.155-159 art. 574).